

Jesus opfyldte og fuldendte Loven

Blev loven sat ud af kraft eller ej?

Nogle ser en modsætning mellem Jesus og Paulus, som om Jesus fastholdt og skærpede loven gennem sin bjergprædiken, mens Paulus ophævede og bekæmpede loven. Andre mener, at Paulus modsagde sig selv i sit forhold til loven. Lad os se på nogle af de vers, der omhandler dette.

Matt 5,17-20: ”Tro ikke, at jeg er kommet for at nedbryde (ødelægge, opløse) Loven eller Profeterne. Jeg er ikke kommet for at nedbryde/ødelægge, men for at opfylde/fuldende. Sandelig siger jeg jer: Så længe himmel og jord består, skal ikke det mindste bogstav eller en eneste tøddel af Loven forgå. Den, der bryder blot ét af de mindste bud og lærer mennesker at gøre det samme, skal kaldes den mindste i Guds Rige. Men den, der holder det og lærer andre at gøre det, skal kaldes stor i Guds Rige. For jeg siger jer: Hvis jeres retfærdighed ikke langt overgår de skriftkloges og farisæernes, kommer I slet ikke ind i Guds Rige.”

Rom 7,4: ”Så er da også I, mine brødre, ved Kristi legeme døde fra loven, så I kunne tilhøre en anden, nemlig ham som blev opvakt fra de døde, for at vi skulle bære frugt for Gud.”

Gal 5,18: ”Hvis I ledes af Ånden, er I ikke under loven.”

Ef 2,15: ”Han [Kristus] satte loven med dens bud og bestemmelser ud af kraft.”

Rom 3,31 ”Sætter vi så loven ud af kraft ved troen? Aldeles ikke. Vi stadfæster den (rettere: opfylder den)” (Dette er talt til jøderne, og derfor formuleret anderledes og med et andet fokus end i brevet til grækerne i Efesus.)

Disse tilsyneladende modstridende ord hjælper os til at se på lovens funktion fra flere sider og dermed får vi en bedre helhedsforståelse.

Ordet ”Lov” bruges i to hovedbetydninger i Bibelen. Dels betegner det den samling af lovregler, som også kaldes Moseloven, dels betegner det de fem første Mosebøger, dem jøderne kalder Toraen. Jøderne opdeler deres Bibel i tre dele: Toraen/Loven, Profeterne og Skrifterne. Da Skrifterne anses for de mindst væsentlige, bliver udtrykket Loven og Profeterne nogle gange brugt som en henvisning til hele Det Gamle Testamente.

Jesus siger i Matt 5,17, at han er kommet for at opfylde/fuldende ”Loven og Profeterne”. Det kan have flere betydninger, som vi skal se om lidt.

Loven og Profeterne som helligskrifter vil ikke forsvinde, så længe verden består, for de vidner om Kristus som den lovede Messias. Jesus siger også, at lovens forskrifter er gode, og vi har ikke ret til at overtræde dem. Men samtidig påpeger han, at farisæerne og de skriftkloge ikke overholdt loven på rette måde. Der skal en ny retfærdighed til, som overgår den retfærdighed, der bygger på menneskelige anstrengelser på at overholde loven.

Paulus lærer som Jesus, at ingen bliver retfærdiggjort ved at overholde loven. Men samtidig ved han, at ingen kan leve Gud til behag, hvis de styres af loven. Loven som motivationsfaktor til et helligt liv blev afløst af Helligåndens kraft til at adlyde Gud og vise kærlighed, nåde og tilgivelse. Det kunne Jesus ikke sige så meget om, fordi Helligånden endnu ikke var kommet på det tidspunkt, da han underviste. Paulus siger ikke, at loven var dårlig eller forkert. Han siger tværtimod at den var god (Rom 7,13) og ”åndelig” (Rom 7,14), d.v.s. givet af Gud. Lovens ord bliver ikke revet ud af Bibelen, men de skal forstås på den rette måde. Loven bliver mere et

historisk dokument, som havde sin tid, indtil Jesus kom og åbnede en bedre vej til at opfylde lovens fordringer – ja meget mere end lovens fordringer (Rom 8,4-5). Mon ikke det var det, Jesus hentydede til, da han sagde at vores retfærdighed skulle overgå farisæernes? Det er en anden slags retfærdighed, nemlig retfærdigheden fra Gud, i stedet for vor egen retfærdighed (Rom 10:3-4).

Sammenfattende kan vi sige, at Loven/Toraen – samt Profeterne - som helligskrift aldrig er blevet sat på hylden. Disse bøger vidner stadig om Messias for dem, som ret forstår de løfter og profetiske udsagn, som bøgerne indeholder. På den anden side er loven ikke nogen vej til frelse. Det havde faktisk aldrig været Guds hensigt, men mange jøder fortolkede en streng overholdelse af loven som den eneste vej til at blive accepteret af Gud. Endvidere har loven ikke magt til at ændre menneskers hjerter. Det vil sige, at opregne lovbud og regler får ikke et menneske til at leve ret ind for Gud. Der skal noget helt andet til, nemlig et helt nyt liv ledet af Helligånden. Kun på den måde kan vores ”retfærdighed” (=accept af Gud) overgå farisæernes. I den nye pagt er der tale om ”Guds retfærdighed”, der skænkes til mennesker, i stedet for vor egen retfærdighed, som intet er bevendt i Guds Rige.

Hvordan opfyldte Jesus Loven?

1. Jesus blev født som jøde under loven og levede under loven (Gal 4,4). Han opfyldte alt, hvad loven krævede (dog ikke menneskers tillæg til og særlige fortolkninger af loven). Han overholdt sabbatten, deltog i festerne, ofrede, betalte tempelskat, overtrådte ingen lovbud. Han er den eneste, som levede uden synd.
2. Jesus gik ind under lovens forbandelse ved at blive hængt op på et træ (Gal 3,13). Han tog den forbandelse og straf på sig, som vi skulle have haft, fordi vi er de syndere, som har overtrådt loven. Derved blev vi frikøbt fra forbandelsen, hvilket dels betyder, at vi nu er fri for at prøve i egen kraft at opfylde loven (hvilket jo også er umuligt), dels at vi er fri fra den straf, der ellers ville tilfalde dem, der overtræder loven.
3. Jesus opfyldte de mange billeder på Messias, som findes i Loven/Toraen (se Luk 24,27). Derved fuldendte han Guds frelsesplan, som den er dunkelt beskrevet gennem alle de billeder og profetiske udsagn om ham, som findes i Det Gamle Testamente. Jesus blev det åndelige påskelam. Han blev den nye Ypperstepræst. Han blev syndofferet, fredsofferet og alle de andre ofre. Når jøderne fejrer Påske til minde om frelse fra Ægyptens slaveri, fejrer vi Påske til minde om frelse fra syndens slaveri. Ved Pinsefesten fejrer jøderne, at loven blev dem givet ved Moses. Hvad fejrer vi på Pinsefestens dag? Vi kunne ikke finde på at fejre, at loven blev givet til Moses på Sinai bjerget. Nej, vi fejrer at Helligånden blev givet som en erstatning af loven og som en opfyldelse af det profetiske aspekt af lovgivningen på Sinai. Loven var et skygebillede af det som skulle komme. Når det virkelige nu er kommet, hvorfor så gå tilbage til skygebilledet?

Lovens frugt og Åndens frugt

Ordet ”frugt” bruges i Bibelen som et billede på resultater af et eller andet. Paulus bruger billedet i Gal 5,22 om Åndens frugt: Kærlighed, glæde, fred o.s.v. Dette ligger på et højere niveau end lovens krav og er forskellige resultater af at leve under Kristi Lov, som er kærlighedsbudet. I Gal 5,19 opregner Paulus som kontrast nogle af syndens eller ”kødets” frugter. Det er også muligt at opregne ”lovens frugter”. Det beskæftiger Paulus sig med i Romerbrevet og 2. Korinterbrev. Vi kender både syndens og Åndens frugter, men lad mig nævne nogle, som jeg mener er lovens frugter (d.v.s resultater af at leve under loven): Selvretfærdighed, skyldfølelse, stolthed, kritik, fordømmelse, fortvivlelse, depression, frygt, fjendskab.

”Vi døde fra loven, for at vi kunne bære frugt for Gud.” (Rom 7,4)

”Men nu er vi løst fra loven...som vi holdtes fangne under, således at vi kan tjene Gud på en ny måde ved Ånden i stedet for på den gamle måde ved bogstavelige lovregler.” (Rom 7,6)